

INSPIRATIONSPUNKTER

18. juni 2010

Talepapir til åbent samråd i BOU alm. del den 18. juni 2010 kl. 9.30 – 10.45 - samrådsspørgsmål BE og BF af 8. juni 2009 stillet af Thomas Jensen (S) om renoveringspuljen

Spørgsmål BE:

Er ministeren tilfreds med beskæftigelsesvirkningen af renoveringspuljen? Herunder om den tiltænkte beskæftigelseseffekt ikke var forudsat, at renoveringspuljens midler kom hurtigt ud at arbejde?

Spørgsmål BF:

Hvad har ministeren foretaget sig, og hvad vil ministeren fremadrettet gøre for at sikre at renoveringspuljens resterende midler kommer ud i samfundet og skaber arbejdspladser?

Svar:

Formål med puljen

Det er vigtigt at slå fast, at loven om renoveringspuljen blev vedtaget den 2. april 2009. Formålet med puljen var først og fremmest at styrke beskæftigelsen i bygge- og anlægssektoren. Som følge af den økonomiske situation var der sket et markant fald i beskæftigelsen i bygge- og anlægsbranchen, og regeringen ønskede at afbøde situationen.

Med undtagelse af Det Radikale Venstre stemte alle partier for loven. Der var således bred opbakning til både formålet og kriterierne for tildeling af tilsagn fra puljen.

For at fremskynde og øge antallet af renoveringsarbejder, gav puljen mulighed for, at alle beboere i private boliger, det vil sige ejere, lejere og andelshavere, kunne søge om tilskud til arbejder på deres bolig.

Der kunne søges om tilskud på 40 pct. af arbejdslønnen til en række nærmere angivne arbejder, f.eks. tagrenovering eller vinduesudskiftning. Tilskuddet kunne dog højst udgøre 15.000 kr.

Herudover kunne der opnås tilskud på 20 pct. af materialeprisen til 5 udvalgte energibesparende materialer. Materialetilskuddet kunne maksimalt udgøre 10.000 kr.

Hvis ansøgeren fik tilskud til både arbejdsløn og materiale, kunne der i alt opnås tilskud på 25.000 kr.

Beskæftigelseseffekten

Lad mig nu vende mig imod spørgsmålet om beskæftigelseseffekten, og om puljen har levet op til forventningerne. Det korte svar er ja - det har den, men lad mig uddybe mit svar.

Erhvervs- og Byggestyrelsen gennemførte i efteråret 2009 en undersøgelse af renoveringspuljens beskæftigelsesvirkning.

Undersøgelsen byggede på data fra en spørgeskemaundersøgelse blandt modtagere af tilskud fra puljen og på data vedrørende de faktiske udbetalinger fra renoveringspuljen. Dermed giver undersøgelsen et realistisk billede af puljens beskæftigelseseffekt.

For at kunne vurdere puljens virkning blev ansøgerne spurgt om, hvorvidt de ville have igangsat deres renoveringsprojekt uden puljen, og om hvorvidt muligheden for at få tilskud fra puljen havde fået dem til at fremskynde renoveringsprojekter.

Netop "fremrykningseffekten" af puljen var vigtig. Byggeriet var midt i et stort dyk i aktiviteten, og det var derfor vigtigt at understøtte byggebranchen ved at fremrykke planlagte aktiviteter fra 2010 og 2011 til 2009.

Undersøgelsen viste, at ca. 70 pct. af ansøgerne enten fremskyndede deres projekter eller satte gang i helt nye projekter. Heraf ville 10 pct. af ansøgerne aldrig have igangsat projektet uden puljen, og 60 pct. fremrykkede deres renoveringsprojekt på grund af puljen. Samtidig blev nogle af de fremrykkede projekter større end planlagt på grund af tilskuddet, hvilket også bidrog til øget aktivitet.

Ser vi udelukkende på beskæftigelsen i byggeriet, viste undersøgelsen, at puljen havde en direkte beskæftigelseseffekt på 8.900 personer i 3. kvartal 2009 og 9.600 personer i 4. kvartal

2009. Da undersøgelsen blev lavet i november 2009, blev beregningerne af beskæftigelseseffekten udarbejdet ud fra den antagelse, at 1,4 mia. kr. af puljen ville blive udbetalt.

Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at sige præcis, hvor meget vi ender med at udbetale fra puljen. Det skyldes bl.a., at tilsagnene om tilskud løbende udløber. Vi vil lave en endelig vurdering af beskæftigelseseffekten, når ordningen er løbet til ende. Det vil sige i efteråret 2010, efter de sidste tilsagn er udløbet.

Der er lige nu udbetalt tilskud for over 1,1 mia. kr. Med de tilsagn, der er bortfaldet indtil nu – og hvis vi medregner administrationsomkostninger – vil intervallet for udbetalinger ligge mellem 1,2 og knap 1,4 mia. kr. Hvis fx der kun skulle blive udbetalt 1,2 mia. kr., vil beskæftigelseseffekten være ca. 900 personer lavere i de nævnte kvartaler.

Selv med dette scenarie er der altså stadig tale om, at puljen har haft en betydelig beskæftigelseseffekt i sidste halvdel af 2009.

Kom pengene hurtigt ud at arbejde?

Kom pengene så hurtigt ud at arbejde? Hertil er svaret også ja. Der blev åbnet for ansøgninger til puljen den 14. april 2009. Allerede dagen efter puljens åbning blev de første tilsagn givet, og den 30. juni 2009 var der meddelt over 80.000 tilsagn. Det,

mener jeg, lever op til forventningerne for tildeling af støtte. Det er offentlige penge og vi skal sikre os, at der ikke er humbug og svindel, og med de kontrolmekanismer, der er i det. Derfor er det en ekstrem hurtig udmøntning - meget imponerende.

Puljens resterende midler

Alle tilsagn om tilskud er endnu ikke blevet trukket fra puljen, ligesom nogle tilsagn ikke vil blive brugt af ansøgerne. Der er altså stadig penge tilbage i puljen, som endnu ikke er kommet til udbetaling. Hvor mange ved vi altså som nævnt ikke endnu – det kræver som nævnt bl.a., at fristen for alle tilsagn er udløbet.

De penge, der ikke bliver udbetalt, skyldes, at nogle ansøgere enten beslutter, at de alligevel ikke vil gennemføre det renoveringsprojekt, de har fået tilsagn om tilskud til, eller at de ikke får arbejdet gennemført inden for den frist på 8 måneder, som fremgår af loven.

Fristerne fremgår i øvrigt af alle tilsagnsbreve, og Erhvervs- og Byggestyrelsen sender ansøgerne en orientering, når tilsagnet nærmer sig udløbsdatoen.

Vi har ikke lagt skjul på, at der kunne ende med at være penge tilbage i puljen. Det har vi også set i forbindelse med tidligere lignende puljer.

I forbindelse med udformningen af puljen blev det netop aftalt med forligspartierne, at der skulle gives tilsagn for alle midlerne i puljen, men at der ikke skulle gives flere tilsagn, end der var midler til i puljen. Det blev også aftalt, at eventuelle overskydende penge skulle fordeles, når man havde set på, hvor mange penge, der var tilbage og så skulle man drøfte det i forligskredsen. Der er altså ikke nogen forudsætning, som hedder om, at de resterende midler skal genanvendes i en renoveringspulje.

Min holdning er, at vi skal afvente og se, hvad resultatet af de ubrugte tilsagn i sidste ende bliver, førend vi begynder at spekulere om, hvad pengene eventuelt kunne bruges til. Det er trods alt sund fornuft - ikke mindst i disse tider, hvor økonomien er presset.

Lad mig slutte af med at gentage, at puljens formål var at understøtte byggebranchen i en krisetid. Og det har den gjort.

Tiden er en samfundsøkonomisk anden nu, end da vi udformede puljen. Der er igen spirende tegn på positiv vækst i dansk økonomi, og udviklingen i ledigheden har det seneste halve år udviklet sig positivt. Selv om beskæftigelsen er faldet markant, er ledigheden lavere end ventet.

Når det er sagt så følger regeringen selvfølgelig den økonomiske udvikling nøje, også i bygge- og anlægsbranchen.

Og så skal man jo også huske, at vi som led i kriseindsatsen udover renoveringspuljen har iværksat en fremrykning af offentlige bygge- og anlægsarbejder på en række områder i 2009 og 10, der positivt påvirker aktiviteten og skaber arbejdspladser. Og hvor der vil være et ikke ubetydeligt overløb ind i 2011, der nok som følge af kommunernes anlægsarbejder, må forventes højere end tidligere ventet.

Virkningerne heraf - ikke bare i resten af året, men også ind i 2011 - må indgå i vurderingen af den samlede offentlige indsats i forhold til bygge- og anlægsbranchen, herunder spørgsmålet om anvendelse af uforbrugte midler fra renoveringspuljen.

Det var ordene fra min side. Opsummeret - det har været en stor succes beskæftigelsesmæssigt. Der blev givet hurtige tilsagn - pengene blev brugt hurtigt og når vi i det tidlige efterår får et overblik over, hvor mange penge, der er brugt i puljen, vil vi tage stilling til, hvad der så skal gøres.